

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 09.04.1969, sp. zn. 3 To 102/69, ECLI:CZ:MSPH:1969:3.TO.102.1969.1

Číslo: 37/1969

Právní věta: K výkladu ustanovení § 208 tr. zák. o trestném činu neposkytnutí pomoci. Účast na dopravní nehodě ve smyslu § 208 tr. zák. má i řidič, který tuto nehodu nezavinil; stačí, že k dopravní nehodě objektivně přispěl. Poskytnutím potřebné pomoci se rozumí taková pomoc, která je potřebná k ochraně života a zdraví poškozené osoby; není-li poskytnutí takové pomoci řidičem, který měl účast na dopravní nehodě, potřebné, např. proto, že pomoc je zajištěna jinými kvalifikovanými osobami, nedopouští se řidič trestného činu podle § 208 tr. zák., ani když z místa dopravní nehody odjede, aniž by sám pomoc poškozené osobě poskytl. Tento jeho čin je však přestupkem v silniční dopravě podle § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Sb.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 09.04.1969

Spisová značka: 3 To 102/69

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Neposkytnutí pomoci, Přestupky, Provinění

Předpisy: 140/1961 Sb. § 208 60/1961 Sb. § 10 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 37/1969 sb. rozh.

K výkladu ustanovení § 208 tr. zák. o trestném činu neposkytnutí pomoci.

Účast na dopravní nehodě ve smyslu § 208 tr. zák. má i řidič, který tuto nehodu nezavinil; stačí, že k dopravní nehodě objektivně přispěl.

Poskytnutím potřebné pomoci se rozumí taková pomoc, která je potřebná k ochraně života a zdraví poškozené osoby; není-li poskytnutí takové pomoci řidičem, který měl účast na dopravní nehodě, potřebné, např. proto, že pomoc je zajištěna jinými kvalifikovanými osobami, nedopouští se řidič trestného činu podle § 208 tr. zák., ani když z místa dopravní nehody odjede, aniž by sám pomoc poškozené osobě poskytl. Tento jeho čin je však přestupkem v silniční dopravě podle § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Sb.

(Usnesení městského soudu v Praze z 9. dubna 1969, [3 To 102/69.](#))

Městský soud zrušil v řízení o odvolání rozsudek obvodního soudu pro Prahu 1 z 20. ledna sp. zn. 6 T 176/68, jímž byl obviněný odsouzen pro trestný čin neposkytnutí pomoci podle § 208 tr. zák. a věc Dopravnému inspektorátu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Obžalovaný byl napadeným rozsudkem uznán vinným trestným činem neposkytnutí pomoci podle § 208 tr. zák. a odsouzen podle téhož zákonného ustanovení k trestu odnětí svobody na 12 měsíců s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu 2 roků.

Podle skutkových zjištění soudu I. stupně spáchal čin tak, že dne 27. 4. 1968 o 1,25 hod. po dopravní nehodě, na níž měl účast jako řidič osobního automobilu, neposkytl potřebnou pomoc těžce poraněnému J. Š., ač tak mohl učinit.

Do tohoto rozsudku podal obžalovaný včas odvolání, kterým napadl výrok o vině a namítá, že si není vědom toho, že by byl J. Š. přejel, že tuto okolnost nemohl nepochybně potvrdit ani slyšený znalec, a že také nepocítoval, že by byl někoho přejel, takže po subjektivní stránce si nebyl vědom toho, že měl na dopravní nehodě účast a ani o tom nemohl vědět.

Dále namítá, že z místa nehody odejel teprve když viděl, že na místo přijelo sanitní auto a že jeho posádka, sestávající z dvou mužů v bílých pláštích, šla k J. Š. ležícímu v jízdni dráze, což také potvrzují slyšení svědci. Vzhledem k tomu, že posádka sanitního vozu mohla J. Š. poskytnouti účinnější pomoc než by mohl poskytnouti on sám, nebylo jeho pomoci již zapotřebí. Navrhuje proto, aby byl v celém rozsahu z trestného činu neposkytnutí pomoci zproštěn.

Z podnětu tohoto odvolání přezkoumal městský soud v rozsahu § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo a zjistil toto:

Z důkazů provedených soudem I. stupně a doplněných výsledkem obžalovaného městským soudem se podává tento skutkový děj:

Dne 27. 4. 1968 kolem 1.00 hod. řídil po ulici v Praze svědek A osobní automobil - taxi tovární značky Warszawa, ve kterém seděli svědci B a C. Náhle vběhl v těsné blízkosti před tímto autem z pravé strany do jízdni dráhy J. Š., a přes to, že svědek A se snažil uhnutím zabránit srážce, nepodařilo se mu to a J. Š. narazil na pravé zadní dveře jeho vozu, upadl a zůstal ležet v jízdni dráze mezi kolejemi tramvaje. Svědek A po zastavení vozu vyběhl a ježto stejným směrem přijíždělo další osobní autotaxi tovární značky Volha, které řídil obžalovaný, dával tomuto rokou znamení, aby zastavil. Obžalovaný chtěl vzhledem k tomuto mávání svědka A zastavit, uviděl však ležící tělo až v těsné blízkosti asi šesti až deseti metrů a přesto, že se snažil se mu vyhnout, toto tělo přejel a zastavil až kousek za stojícím autem svědka A. V tom již k obžalovanému přiběhl svědek A a volal na něj, aby mu čel pomoci, že přejel muže; na to hned zase odběhl k ležícímu tělu. Právě když se obžalovaný chystal z vozu vystoupit, přijelo náhodou na místo nehody sanitní auto, které zastavilo a vystoupili z něj dva muži v bílých pláštích, kteří šli k ležícímu muži. Když to obžalovaný uviděl, nevystoupil z vozu, ve kterém seděly dvě svědkyně, a z místa nehody odejel. Když se pak druhý den v novinách dočetl o této nehodě a o tom, že po jeho voze VB pátrá, šel se sám přihlásit na SNB.

Při pitvě J. Š. bylo v jeho krvi zjištěno 2,45 promile alkoholu, což vysvětluje jeho neopatrné chování při přecházení ulice. Dále bylo při této pitvě zjištěno, že příčinou smrti byla trhlina stěny pravé komory srdeční, a že toto i ostatní na jeho těle nalezená zranění byla způsobena tupým předmětem, který o větší ploše a síle působil hlavně na trup; tato poranění se podle závěru pitevního protokolu

dají dobře vysvětlit přejetím osobním autem přes trup.

Ze zprávy o prohlídce vozu obžalovaného orgány VB je dále zjištěno, že na hraně spodku vozu byly nalezeny 2 vlasy, které podle posudku znalce mohou pocházet z hlavy usmrčeného J. Š. a že za předními koly na kovovém nosníku je přes šířku vozu setřena nečistota, jako olej a bláto.

Vzhledem k těmto důkazům nelze pochybovat, že obžalovaný svým autem skutečně ležícího J. Š. přejel a tím způsobil jeho smrt.

Dále je zjištěno z dvakrát opakovaného vyšetřovacího pokusu orgány VB, že v době, kdy se nehoda udála, nebylo tělo ležící na ulici mezi kolejemi z jedoucího auta vidět, což potvrzuje obhajobu obžalovaného, že ležící tělo uviděl až v posledním okamžiku.

Skutková zjištění soudu I. stupně jsou tedy správná a v souladu s provedenými důkazy a proto městský soud při přezkoumání napadeného rozsudku z nich vycházel.

Obžalovaný ve svém odvolání namítá jednak, že nevěděl a vědět ani nemohl, že se stal účastníkem této dopravní nehody, jednak že za dané situace nebylo jeho pomoci vůbec zapotřebí. První námitka obžalovaného není důvodná.

Pojem účasti na dopravní nehodě není totožný s pojmem zavinění dopravní nehody. Účastníkem dopravní nehody je i takový řidič, který na ni nenese vinu a stačí, když jednání obžalovaného třeba jen přispělo k dopravní nehodě. Stačí tedy, aby obžalovaný poškozenou osobu bez vlastního zavinění přejel.

Po stránce subjektivní, zda si totiž obžalovaný uvědomil, že se stal účastníkem dopravní nehody, je zjištěno z přesvědčivých svědeckých výpovědí A, B a C, že svědek A, když přiběhl k vozu obžalovaného, na něj volal, aby mu šel pomoci, že přejel muže.

Obžalovaný v tomto směru sám doznal, že svědek A hned jak k němu přiběhl, volal, aby mu šel pomoci.

Ostatně obžalovaný ve své výpovědi v přípravném řízení uvedl, že když náhle ivuděl v jízdni dráze ležící tělo, lekl se, strhl vůz, snažil se mu vyhnout a dostal se mezi kola pod vůz; v prvním okamžiku se domníval, že se mu vůbec nevyhnul. Přistoupí-li k tomu ještě i výslovné upozornění svědka A, že přejel muže, nemohl být obžalovaný na pochybách, že se stal účastníkem dopravní nehody.

Městský soud proto v tomto směru souhlasí s názorem soudu I. stupně, který je správný a v souladu s provedenými důkazy.

Oprávněná je však námitka obžalovaného, že za dané situace nebylo jeho pomoci zapotřebí.

Ustanovení § 208 tr. zák., stejně jako ustanovení § 207 tr. zák., je ustanovením pouze na ochranu zdraví a již proto každý výklad rozšiřující tuto ochranu i na jiné skutky je nesprávný.

Zda jde o pomoc potřebnou, je přitom nutno posoudit podle povahy konkrétního případu a zejména též podle možnosti pachatele. Vždy však musí jít o pomoc potřebnou k odvrácení nebo snížení event. nebezpečí smrti nebo další újmy na zdraví hrozící poškozené osobě nebo směřující ke zmírnění nesnází a následků utrpěného zranění.

Z výpovědí svědků A, B a C, upřesněných při hlavním líčení, je zjištěno, že obžalovaný odejel teprve po příjezdu sanitního auta a poté, co z něj vystoupili dva muži v bílých pláštích a šli k ležícímu J. Š.

Není pochyby, že posádka sanitního vozu byla pro poskytnutí první pomoci daleko více kvalifikována než obžalovaný, a že proto mohl právem předpokládat, že posádka sanitky poskytne J. Š. pomoc, kterou potřebuje, takže jeho pomoci již zapotřebí není.

Přitom je nerozhodné, zda sanitní auto přijelo k nehodě náhodou, či zda bylo některým účastníkem silniční nehody přivoláno, neboť rozhodující je, aby se zraněnému dostalo potřebné pomoci.

Názor soudu I. stupně, že okolnost, že náhodou přijela sanitka, nezbavuje obžalovaného povinnosti poskytnout poraněnému potřebnou pomoc, a že pod pojmem poskytnutí potřebné pomoci nutno rozumět i povinnost učinit i ostatní vhodná opatření jmenovaná v § 29 odst. 3 vyhl. č. 80/1966 Sb., je nesprávný, jak bylo výše ukázáno.

Jednáním obžalovaného není tedy naplněna skutková podstata trestného činu podle § 208 tr. zák. ani po stránce objektivní ani po stránce subjektivní a soud I. stupně tedy pochybil, když uznal obžalovaného vinným tímto trestným činem.

Nelze však pochybovat o tom, že obžalovaný byl jako účastník dopravní nehody povinen podle § 29 odst. 3 druhá věta vyhl. č. 80/1966 Sb. setrvat na místě až do příchodu orgánů VB. Nesplnění této pro objasnění dopravní nehody důležité povinnosti zakládá skutkovou podstatu přestupku v silniční dopravě podle § 10 zák. č. 60/1961 Sb.

Pozn. re.: Stanovisko, kdy je poskytnutí pomoci potřebné, doplňuje výklad této problematiky v rozh. č. 4/1969 sb. rozh. trest.